

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
 Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 -ISSN-L 2734 - 6889

ÎNFIINȚAREA ȘI EXTINDEREA NATO V. Doctrina Wolfowitz

Prof. Dr. Tiberiu TUDOR

Motto: „Dumnezeu a inventat războiul ca să-i învețe pe americani geografie.” (Mark Twain)

Anul 1991 a fost anul imploziei Uniunii Sovietice. După eșecul puciului de la Moscova, din 19-21 august, al conservatorilor comuniști, toate fostele republici unionale au devenit state independente, iar la 25 decembrie liderii Federației Ruse, Republicii Ucraina și Republicii Belarus (foste republici socialiste fondatoare ale URSS) semnează actul de desființare a URSS. La 25 decembrie, Mihail Gorbaciov demisionează din funcția (care devenise fără conținut) de președinte al URSS și, a doua zi, drapelul Uniunii Sovietice de pe Kremlin este înlocuit cu tricolorul Federației Ruse. Între timp, la 1 iulie 1991, Pactul de la Varșovia se autodizolvase.

Gorbaciov iese din istorie și, odată cu el, proiectul Casei Comune Europene. Timp de aproape un deceniu, până în ultima zi a secolului XX, președinția Federației Ruse este exercitată, cu o autoritate excentrică și cu efecte economice devastatoare, de către fostul ultra-liberal Boris Elțin.

Dispariția Uniunii Sovietice și haosul în care Federația Rusă se adâncea găsesc Statele Unite ale Americii într-o poziție consolidată pe continent. Temerile președintelui G. W. H. Bush că noua ideologie politică, post-Malta, ar fi putut duce la desființarea simultană a NATO și a Tratatului de la Varșovia au fost risipite. Echilibrul bipolar de putere de după cel de-al Doilea Război Mondial este pulverizat. Statele Unite rămân singura superputere economică și militară a Planetei. În această conjunctură, total neașteptată, Statele Unite își configurează o nouă doctrină politică și militară.

Doctrina Wolfowitz este esența Ghidului Planificării Apărării (“Defence Planning Guide”), un document de 46 pagini elaborat în 1992 de către Departamentul Apărării al Statelor Unite, condus la acea dată de către Dick Cheney. Documentul a fost redactat de stafful subsecretarului Apărării însărcinat cu problemele politice, Paul Wolfowitz, și pus în circulație, pentru dezbatere internă, în cercurile Pentagonului și Departamentului de Stat. El a fost parțial declassificat în 2008 [1].

Cu toate că documentul este unul de uz intern, destinat eșaloanelor superioare ale administrației Statelor Unite, informația a fost lăsată să scape în presă de către “un oficial care a considerat că această dezbatere asupra strategiei post - Războiul Rece trebuie să aibă loc în domeniul public”. O relatare asupra conținutului documentului a apărut în *The New York Times*, la 8 martie 1992, sub semnătura lui Patrick Tyler.

Titlul articolului lui Tyler, “*U. S. Strategy Plan calls for insuring no rivals develop*” [2] (slide), este o prescurtare a **ideii centrale a Doctrinei Wolfowitz:**

Statele Unite, rămase unică superputere mondială, trebuie să înăbuse în fașă orice încercare de constituire a unei puteri regionale sau globale competitive lor, dacă este cazul prin războaie preventive, cu sau fără acordul organizațiilor internaționale de resort.

Principalele linii directoare ale Doctrinei Wolfowitz sunt:

- **Statutul de unică Mare Putere al SUA.** Statele Unite trebuie “să-și mențină acest statut, să prevină apariția oricărui nou rival, în orice regiune ale cărei resurse sunt suficiente pentru a genera o

putere globală. Aceste regiuni includ Europa de Vest, Asia de Est, teritoriul fostei Uniuni Sovietice și Asia de Sud-Vest.”

- **Primatul Statelor Unite.** „Națiunile avansate industrial trebuie să fie descurajate în concurența statutului nostru de lider («from challenging our leadership») sau în încercarea de a răsturna ordinea politică și economică.” „Trebuie să menținem mecanismele de descurajare a potențialilor competitori în a aspira la un rol regional sau global mai amplu.” Aceasta inclusiv în privința statelor care s-au declarat aliați ai SUA:

„Trebuie să rămânem atenți la potențialele efecte destabilizatoare pe care un rol crescut al aliaților noștri le-ar putea produce.”

În particular, în privința **primatului Statelor Unite în Europa:** “O prezență americană substanțială în Europa și o continuă coeziune în alianța vestică este vitală...**Trebuie să acționăm pentru a preveni crearea unor aranjamente de securitate pur Europene care ar eroda NATO** («European-only security arrangements which would undermine NATO») ...Trebuie să nu permitem re-naționalizarea politicilor de securitate.”

- **Strategia coalițiilor.** “Preferința noastră pentru un răspuns colectiv în preîntâmpinarea sau, dacă e cazul, în gestionarea amenințărilor este o trăsătură cheie a strategiei noastre de securitate regională. E de așteptat ca viitoarele coaliții să fie ansambluri constituite *ad-hoc*, deseori numai pe durata crizei, și în multe cazuri implicând numai un acord cu caracter general asupra obiectivelor de îndeplinit.”

O astfel de coaliție *ad-hoc* a fost constituită, sub numele de “coaliția doritorilor”, la invadarea Irakului în 2003. Printre „doritori” a fost și România. Au repudiat invazia, în primul rând Franța, Germania, Federația Rusă. “Coaliția doritorilor” a fost inițiată, după cum se știe, pe baza unor acuzații false, de către tandemul George Bush-junior – Tony Blair, și a dus la destabilizarea completă a zonei.

“Cu toate acestea [preferința pentru coaliții], sentimentul că **ordinea mondială se bazează, în ultimă instanță, pe Statele Unite**, va fi un important factor de stabilitate.” „Statele Unite pot fi puse în situația de a acționa independent, când o coaliție nu poate fi orchestrată.”

- **Ignorarea, dacă este cazul, a organizațiilor internaționale** (în articolul din *The New York Times*, acest aspect este formulat mai abrupt: “**U.N. action—ignored**”). S-a remarcat, de la bun început, lipsa oricărei referiri, în documentul Wolfowitz, la organizațiile internaționale, ONU, CSCE/OSCE, cu rol de gestionare a securității globale și de eventuală mandatare a unei intervenții militare sau de menținere a păcii. Există, însă, un pasaj în care opțiunea eludării acestor organizații este explicită: “**Nu putem lăsa interesele noastre critice să depindă în întregime de mecanismele internaționale**, care pot fi blocate de țări ale căror interese pot fi foarte diferite de ale noastre...Trebuie să ne menținem capacitatea de a **aborda selectiv acele probleme de securitate care amenință propriile noastre interese**. Această capacitate este esențială pentru **abilitatea noastră de a conduce**, sau, dacă **suportul internațional este slab ori inadecvat, de a acționa independent pentru a proteja interesele noastre critice.**” În același război din Irak (2003-2010), Statele Unite au acționat fără mandat ONU “pentru protejarea intereselor critice ale lor, păstrând și abilitatea lor de a conduce” acea coaliție *ad hoc* a “doritorilor”.

În continuare, documentul tratează problemele majore din zonele menționate: preeminența pericolului rus, “Rusia fiind singura putere capabilă să distrugă Statele Unite”; politica din Orientul Mijlociu și Golful Persic, “pentru asigurarea accesului nostru la căile aeriene și maritime și la petrolul regiunii”; garanțiile de securitate date Israelului. În 1992, China este menționată numai la nivelul Cubei și Coreei de Nord, ca un “potential pericol al unor reacții iraționale.”

Restul documentului se referă la cifre concrete de planificare a efectivelor militare, a armamentului și alocațiilor financiare corespunzătoare și, firesc, nu a fost declassificat.

Trebuie să precizez că nu am găsit, în întreg documentul Wolfowitz, o referire explicită la faptul că **destabilizările zonale, produse în diverse regiuni ale planetei** (inclusiv actuala destabilizare a Europei), **ar ține de esența strategiei de securitate a Statelor Unite.** Destabilizarea zonală este, însă, o marcă a intervențiilor americane în toate zonele Planetei indicate atât de precis în documentul Wolfowitz. Destabilizarea, cu activarea conflictelor înghețate, războaiele civile și imensele migrații provocate, este, de fapt, un excelent mijloc de punere în practică a ideii centrale a doctrinei Wolfowitz.

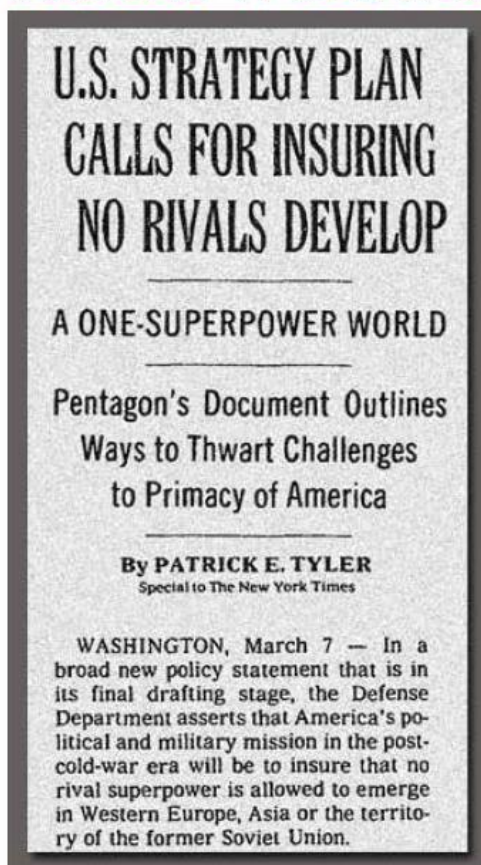
“Democratic regime change” este adăugată Doctrinei Wolfowitz de-abia în strategia de securitate a administrației George Bush-junior (2002), numită, uneori, pentru acest element de originalitate, Doctrina Bush [3].

Doctrina Wolfowitz a fost elaborată în 1992, deci încă în mandatul (1989-1993) președintelui G.W.H. Bush (Bush-senior). Secretarul Apărării era **Dick** (Richard Bruce) **Cheney**; îl vom reîntâlni ca vice-președinte în perioada celor două mandate prezidențiale ale lui George Bush-junior (2001-2009), influențând decisiv invaziile americane din Afganistan și Irak (este considerat cel mai puternic și influent vice-președinte al Statelor Unite). **Paul Wolfowitz** este una dintre eminențele cenușii ale politicii americane, puternic legat de zona marii finanțe: membru al Grupului Bilderberg și, pentru un timp, membru al Comitetului Director al Grupului; în 2005 a fost desemnat președinte al Băncii Mondiale de către președintele George Bush-junior. Atât Cheney cât și Wolfowitz, ca și Condoleezza Rice, în 1992 făceau parte dintre lupii tineri (sau stele în devenire) ai liniei dure a politicii de la Washington, frânată întrucâtva de către mult-experimentatul președinte G.W.H. Bush. Doctrina Wolfowitz este expresia punctului de vedere al acestei linii dure (neo-conservatorii), susținută de Pentagon și de cercurile marii finanțe, de *Establishmentul* american.

Această doctrină și-a pus amprenta pe acțiunea politică și militară a tuturor administrațiilor americane din 1992 și până acum, în mod diferit. În timpul administrațiilor Clinton (1993-2001) și Obama (2009-2017) a avut un curs subteran. Ea a fost pusă spectaculos în practică, punct cu punct, de către administrația George Bush-fiul, prin catastrofele din Afganistan și Irak (operațiunile „enduring freedom” și „iraki freedom”). Intenția îndepărtării de la linia ei și de adoptare a unui climat de cooperare internațională a președintelui Donald Trump a dus la hărțuirea politică pe toată durata mandatului și la înlăturarea acestuia. Prin administrația Biden Doctrina Wolfowitz revine în forță în inima Europei.

În ceea ce ne privește, aplicarea pas cu pas a doctrinei Wolfowitz a dus la transformarea teritoriile noastre într-un arsenal militar și bază militară a Statelor Unite (direct și via NATO), împingându-ne pe buza de prăpastie a unui război care nu are nimic comun cu interesele noastre naționale. Dimpotrivă.

Doctrina Wolfowitz

Paul Wolfowitz

Dick Cheney

[1]<https://www.archives.gov/files/declassification/iscap/pdf/2008-003-docs1-12.pdf>

[2]<https://www.nytimes.com/1992/03/08/world/us-strategy-plan-calls-for-insuring-no-rivals-develop.html>

[3]https://en.wikipedia.org/wiki/Bush_Doctrine